

Na temelju članka 167. stavka 3. Zakona o osiguranju (»Narodne novine« broj 30/15, 112/18, 63/20 i 133/20), Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga na sjednici Upravnog vijeća održanoj dana 17. lipnja 2021. donosi

**PRAVILNIK
O MINIMALNOM SADRŽAJU PLANA OPORAVKA DRUŠTVA ZA OSIGURANJE I
DRUŠTVA ZA REOSIGURANJE**

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Ovim Pravilnikom Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: HANFA) detaljnije propisuje minimalni sadržaj plana oporavka iz članka 165. stavka 3. Zakona o osiguranju (»Narodne novine« broj 30/15, 112/18, 63/20 i 133/20, dalje u tekstu: Zakon).
- (2) Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj kojima je HANFA izdala odobrenje za obavljanje poslova osiguranja.
- (3) Odredbe ovoga Pravilnika na odgovarajući se način primjenjuju i na društva za reosiguranje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj kojima je HANFA izdala odobrenje za obavljanje poslova reosiguranja, grupu društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje za čiji je nadzor nadležna HANFA kao nadzorno tijelo grupe u skladu s odredbama Zakona, podružnicu društva za osiguranje iz treće države u Republici Hrvatskoj kojoj je HANFA izdala odobrenje za obavljanje poslova osiguranja, podružnicu društva za reosiguranje iz treće države u Republici Hrvatskoj kojoj je HANFA izdala odobrenje za obavljanje poslova reosiguranja, podružnicu društva za osiguranje iz Švicarske Konfederacije u Republici Hrvatskoj kojoj je HANFA izdala odobrenje za obavljanje poslova osiguranja te podružnicu društva za reosiguranje iz Švicarske Konfederacije u Republici Hrvatskoj kojoj je HANFA izdala odobrenje za obavljanje poslova reosiguranja.

II. IZRADA PLANA OPORAVKA

Postupak izrade plana oporavka

Članak 2.

- (1) Kada društvo za osiguranje (dalje u tekstu: Društvo) utvrdi da više nije usklađeno s potrebnim solventnim kapitalom, dužno je, bez odgađanja, o tome obavijestiti HANFA-u. U tom slučaju uprava Društva dužna je bez odgađanja poduzeti mjere radi dostizanja iznosa potrebnog solventnog kapitala i izraditi prijedlog mjera za koja su nadležna druga tijela tog Društva.

- (2) Društvo je dužno u roku od 2 (dva) mjeseca od dana kada je utvrđeno postojanje neusklađenosti iz stavka 1. ovog članka izraditi i dostaviti HANFA-i na odobrenje realan plan oporavka iz članka 165. stavka 3. Zakona (dalje u tekstu: plan oporavka) koji najmanje sadrži sve pojedinosti i dokaze propisane Zakonom i ovim Pravilnikom te kojim se utvrđuju mjere koje je potrebno poduzeti radi dostizanja iznosa potrebnog solventnog kapitala.
- (3) Rok iz stavka 2. ovog članka HANFA će računati od dana kojeg je Društvo navelo u obavijesti iz stavka 1. ovoga članka kao dan na koji je utvrdilo postojanje neusklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom. U slučaju kada neusklađenost s potrebnim solventnim kapitalom nije utvrdilo Društvo već HANFA, rok iz stavka 2. ovoga članka računat će se od dana na koji je HANFA utvrdila postojanje neusklađenosti Društva s potrebnim solventnim kapitalom, a koji će HANFA navesti u obavijesti koju će s tim u vezi uputiti Društvu.
- (4) Ako Društvo unutar roka iz stavka 2. ovoga članka poduzme odgovarajuće mjere i dosegne iznos potrebnog solventnog kapitala, a HANFA ocijeni da su poduzete mjere primjerene za očuvanje održivog iznosa potrebnog solventnog kapitala, uključujući i prospektivnu ocjenu pozicije solventnosti Društva, HANFA može odlučiti da Društvo nije obvezno dostaviti plan oporavka.
- (5) U slučaju odluke HANFA-e iz stavka 4. ovoga članka, Društvo je dužno aktivno surađivati s HANFA-om te u roku iz stavka 2. ovoga članka, dostaviti sve odgovarajuće i relevantne podatke i/ili dokaze koji će omogućiti pravilno utvrđenje ključnih aspekata uzroka neusklađenosti Društva s potrebnim solventnim kapitalom kao i sam potreban solventan kapital, a što najmanje uključuje dostavu pretpostavki, scenarija i mjera koje će omogućiti kontinuirano održavanje dostignute visine potrebnog solventnog kapitala na zadovoljavajućoj razini. Na temelju dostavljenih podataka i/ili dokaza, HANFA će ocijeniti treba li Društvo dostaviti dodatne podatke i/ili dokaze odnosno treba li i koje mjere dodatno poduzeti, kao i treba li dostaviti plan oporavka iz stavka 2. ovog članka. U slučaju da HANFA odluči da je Društvo obvezno izraditi i dostaviti plan oporavka, o istome će obavijestiti Društvo navodeći rok u kojem je Društvo dužno postupati.

III. SADRŽAJ I PROVEDBA PLANA OPORAVKA

Informacije o uzrocima neusklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom

Članak 3.

- (1) Plan oporavka bi, pored pojedinosti i dokaza propisanih člankom 167. stavkom 1. Zakona, trebao sadržavati analizu ključnih aspekata uzroka koji su doveli do neusklađenosti Društva s potrebnim solventnim kapitalom, kao i detaljnu analizu svih materijalnih nedostataka u sustavu upravljanja rizicima Društva, uključujući moguću neadekvatnost:
 - a) internog određenja prihvatljivosti rizika odnosno interno utvrđenog apetita za rizikom
 - b) kvantitativnih ili kvalitativnih pokazatelja/mjera
 - c) limita za ukupno ograničenje dopuštenih rizika
 - d) metrika koje se koriste u sustavu upravljanja rizicima za mjerenje rizika (npr. korišteni ključni pokazatelji rizika (KRI) i ključni pokazatelji izvršenja (KPI))
 - e) okvira za testiranje otpornosti na stres i

- f) procesa praćenja rizika.
- (2) Ako plan oporavka ne sadrži podatke iz stavka 1. ovog članka, Društvo je navedene podatke dužno dostaviti HANFA-i u posebnom dokumentu uz plan oporavka.
- (3) U slučaju da su uzroci neusklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom iz stavka 1. ovoga članka imali utjecaj na svakodnevno poslovanje Društva, posebice u odnosu na ključne procese i/ili funkcije u Društvu, kao što su, primjerice, ispunjavanje ugovora o osiguranju, rješavanje odštetnih zahtjeva odnosno zahtjeva za isplatu osigurnine, upravljanje ulaganjima, poslove reosiguranja ili na servise informacijske tehnologije, Društvo je obvezno u planu oporavka, kao njegov sastavni dio, navesti način na koji planira osigurati svakodnevno poslovanje tog Društva, uključujući i aspekt upravljanja.

Osnovne informacije plana oporavka

Članak 4.

- (1) Osim podataka iz članka 3. ovoga Pravilnika, plan oporavka mora sadržavati najmanje pojedinosti i/ili dokaze o sljedećem:
- a) procjeni troškova upravljanja, posebno tekućim općim troškovima i provizijom
 - b) procjeni prihoda i rashoda iz djelatnosti izravnog osiguranja, preuzetih obveza reosiguranja i ustupljenih obveza reosiguranja i
 - c) projekcije izvještaja o financijskom položaju za potrebe solventnosti, projekcije izračuna vlastitih sredstava (uključujući omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i SCR-a i omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i MCR-a), projekcije izračuna potrebnog solventnog kapitala i potrebnog minimalnog kapitala i to tromjesečno za sljedećih godinu dana na odgovarajuće datume 31.03., 30.06., 30.09. i 31.12. u ovisnosti o datumu kada je utvrđeno da Društvo nije usklađeno s potrebnim solventnim kapitalom. Ako je razdoblje oporavka duže od godinu dana, onda je potrebno sve navedene projekcije iskazati za razdoblje cjelokupnog planiranog trajanja oporavka na tromjesečnoj razini. Struktura i sadržaj obrazaca izvještaja propisana je delegiranim aktima u skladu s Direktivom Solventnost II 2009/138/EZ¹.
- (2) U smislu odredbe članka 167. stavka 1. točke 5. Zakona, projekcije izvještaja o financijskom položaju i izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti moraju biti izrađene prema računovodstvenim propisima i to tromjesečno za sljedećih godinu dana na odgovarajuće datume 31.03., 30.06., 30.09. i 31.12. u ovisnosti o datumu kada je utvrđeno da Društvo nije usklađeno s potrebnim solventnim kapitalom. Ako je razdoblje oporavka duže od godinu dana, onda je potrebno sve navedene projekcije iskazati za razdoblje cjelokupnog planiranog trajanja oporavka na tromjesečnoj razini.

¹ Direktiva 2009/138/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 25.11.2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II), (SL L 335, 17.12.2009.) kako je posljednji put izmijenjena Direktivom (EU) 2019/2177 Europskog parlamenta i Vijeća od 18.12.2019. o izmjeni Direktive 2009/138/EZ o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II), Direktive 2014/65/EU o tržištu financijskih instrumenata i Direktive (EU) 2015/849 o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma (SL L 334, 27.12.2019.)

- (3) Prilikom izrade plana oporavka Društvo bi trebalo uzeti u obzir načelo proporcionalnosti, razinu potrebnog solventnog kapitala i moguće trajanje pogoršanih financijskih uvjeta Društva, kao i:
- a) projekcije izvještaja o financijskom položaju za potrebe solventnosti trebaju se temeljiti na realnim pretpostavkama u odnosu na ekonomske scenarije i poslovanje Društva te iste treba obrazložiti
 - b) pretpostavke treba testirati za različite poslovne linije, na pojedinačnoj i na grupnoj osnovi, ako je riječ o grupi društava za osiguranje, kao i posebno na razini Društva i na razini podružnica, ako iste postoje, pri čemu u testiranje trebaju biti uključene i relevantne ključne funkcije
 - c) scenariji trebaju uključiti sve predvidljive i vjerojatne nepovoljne događaje koji se mogu dogoditi za vrijeme razdoblja za koja su izrađene procjene i projekcije izvještaja uzimajući u obzir poslovni model i strategiju Društva
 - d) projekcije izvještaja o financijskom položaju za potrebe solventnosti i procjene moraju odražavati ponovni izračun budućih novčanih tokova uzimajući u obzir definirane ekonomske scenarije, procjenu poslovne izloženosti povezane s pokrićem rizika ili jamstvima koje ima proizvod osiguranja te obrazloženje načina na koji se ta procjena odrazila na procjenu obveza i tehničkih pričuva. Tako treba uzeti u obzir procjenu mogućih nepovoljnih događaja i ponašanje ugovaratelja osiguranja, primjerice, otkupe, raskide ugovora o osiguranju, povećan broj prijava šteta kao i potencijalnih sudskih sporova i drugo ovisno o izloženosti rizicima ako je to opravdano ekonomskim okruženjem
 - e) u slučaju da projekcije i procjene uključuju utjecaj implementacije budućih mjera uprave Društva koje mogu obuhvaćati povećanje prihoda iz ulaganja, smanjenje administrativnih i/ili troškova pribave ili otpuštanja tehničkih pričuva, onda te mjere trebaju biti usklađene s poslovnom strategijom Društva te uključene kod izračuna tehničkih pričuva, sposobnosti apsorpiranja gubitaka odgođenih poreza i sposobnosti apsorpiranja gubitaka od tehničkih pričuva
 - f) nakon procjena i prognoza navedenih u prethodnim točkama, očekivana buduća dobit trebala bi se ponovno procijeniti na temelju plana oporavka za sljedeća razdoblja poslovanja.
- (4) HANFA će procijeniti pouzdanost pretpostavki i metoda uzevši u obzir objašnjenja i dokaze Društva vezano za utrživost imovine prema različitim scenarijima, vjerodostojnost izračuna kod procjena i projekcija izvještaja, kao i sve vezano za koncentraciju rizika i poslovni model Društva. U izvanrednim okolnostima kada su financijska tržišta i realna ekonomija izloženi nepovoljnim šokovima (npr. pandemija) HANFA može pozvati Društvo da postupi u skladu s dodatnim zahtjevom HANFA-e koji će sadržavati dodatne upute vezano za korištenje pretpostavki i scenarija posebno vezano za ekonomske situacije.
- (5) Kada je riječ o izradi plana oporavka Društva koje je dio grupe društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje, HANFA će postupiti na način i u rokovima propisanim Zakonom, a može pozvati Društvo koje je dio grupe društava za osiguranje odnosno društava za reosiguranje da postupi u skladu s dodatnim zahtjevom HANFA-e koji će sadržavati dodatne upute vezano za korištenje pretpostavki i scenarija te suradnju s ostalim nadležnim nadzornim tijelima u okviru kolegija nadzornih tijela.

Mjere oporavka i plan provedbe mjera

Članak 5.

- (1) Društvo je dužno u planu oporavka detaljno objasniti realnost i pravovremenost predloženih mjera oporavka kako bi poboljšalo svoj položaj solventnosti i očuvalo održivu razinu istog, također uzimajući u obzir internu razinu ograničenja dopuštenih rizika utvrđen u okvirima prihvatljivosti rizika Društva. Predložene mjere trebaju unaprijediti sve nedostatke i manjkavosti u sustavu upravljanja rizicima Društva koje su uzrokovale neusklađenosti s potrebnim solventnim kapitalom.
- (2) U planu oporavka mora biti dokumentirana izvedivost mjera oporavka, uključujući predvidljive i vjerojatne nepovoljne događaje te pojašnjenje:
 - a) utjecaja na solventnost i likvidnost Društva
 - b) vremenski okvir za provedbu tih mjera i očekivano vrijeme potrebno za uočavanje koristi od mjera oporavka i
 - c) u slučaju gdje je primjenjivo, prethodno iskustvo vezano za utjecaj međuovisnosti promjene poslovnog modela i profila rizika.
- (3) Društvo je dužno u plan oporavka uključiti sveobuhvatan plan provedbe, raščlanjujući ga na određene aktivnosti i rokove za svaki korak s procjenom izvedivosti imajući u vidu potencijalnu situaciju na tržištu, opseg do kojeg provedba ovisi o trećim osobama, rizike, mjere za ublažavanje rizika i prema potrebi drugo. HANFA će procijeniti postoje li dovoljni dokazi da se predložene mjere oporavka mogu provesti na vrijeme i učinkovito u trenutnom okruženju i tijekom razdoblja oporavka. Predložene mjere oporavka bez propisno opisanog i opravdanog utjecaja i ocjene izvedivosti neće se smatrati pouzdanima.

Razdoblje oporavka

Članak 6.

- (1) Društvo je dužno, u planu oporavka, predvidjeti razdoblje od 6 (šest) mjeseci za usklađenost s potrebnim solventnim kapitalom.
- (2) HANFA može, na zahtjev Društva, produljiti rok iz stavka 1. ovog članka za dodatna 3 (tri) mjeseca kako bi se osigurala usklađenost s potrebnim solventnim kapitalom. Društvo je dužno objasniti razloge zbog kojih rok od šest mjeseci nije dovoljan za dostizanje iznosa potrebnog solventnog kapitala.
- (3) Kada Društvo u planu oporavka zahtijeva razdoblje dulje od 6 (šest) mjeseci (do 9 (devet) mjeseci), HANFA će pregledati plan oporavka te procijeniti mjere oporavka, razloge traženog dodatnog razdoblja usklađivanja te procijeniti je li predloženo razdoblje u skladu s provedbom takvih mjera i dopuštaju li tržišni uvjeti takvu provedbu. HANFA će prilikom donošenja odluke o produljenju roka uzeti u obzir je li produljenje roka u najboljem interesu osiguranika, kakav je trenutni status unapređenja financijskih uvjeta Društva te postoji li značajan rizik za kršenje zahtjeva minimalnog potrebnog kapitala.

- (4) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, u slučaju i pod uvjetima propisanim odredbama članka 165. stavaka 6. i 7. Zakona, HANFA može po službenoj dužnosti rješenjem produljiti rok iz stavka 1. ovoga članka do najviše 7 (sedam) godina.
- (5) Prije dobivanja rješenja iz stavka 4. ovoga članka Društvo dužno dostaviti realan plan oporavka za zahtijevano razdoblje kojim se utvrđuju mjere koje planira poduzeti s ciljem dostizanja iznosa potrebnog solventnog kapitala uključujući i osnovne informacije plana oporavka propisane u člancima 3., 4. i 5. ovoga Pravilnika.

IV. NADZOR PLANA OPORAVKA

Dodatne obveze društva za osiguranje

Članak 7.

- (1) Društvo je dužno, nakon što je dostavilo HANFA-i na odobrenje plan oporavka, bez odgode obavijestiti HANFA-u o svim značajnim promjenama vezano za manjak solventnosti i/ili likvidnosti.
- (2) Društvo je dužno donijeti i provoditi interni akt kojom će pobliže propisati postupak izrade, provedbe i ažuriranja plana oporavka.
- (3) Društvo je dužno najmanje jednom godišnje ažurirati interni akt iz stavka 2. ovoga članka, kao i prilikom svake promjene u poslovnoj ili financijskoj situaciji ili pravnoj ili organizacijskoj strukturi Društva i/ili članice grupe društava za osiguranje, a koja promjena bi mogla bitno utjecati na sam plan oporavka ili uzrokovati potrebu za njegovom promjenom.
- (4) Unutarnja revizija Društva dužna je jednom godišnje provesti ocjenu djelotvornosti internog akta iz stavka 2. ovoga članka. Predmetnu je ocjenu unutarnja revizija obvezna izraditi i u slučaju svake značajnije promjene iz stavka 3. ovoga članka.

Izveštavanje HANFA-e

Članak 8.

- (1) Društvo je dužno u razdoblju cjelokupnog trajanja oporavka HANFA-i dostavljati Izveštaj o primjeni plana oporavka u ovisnosti o datumu kada je utvrđeno da Društvo nije usklađeno s potrebnim solventnim kapitalom najkasnije u roku od 5 (pet) tjedana po proteku izvještajnog tromjesečnog razdoblja koji minimalno uključuje usporedbu s prethodno HANFA-i dostavljenim procjenama i projekcijama poslovanja u skladu sa člankom 4. stavkom 1. ovoga Pravilnika te s detaljnim objašnjenjem u slučaju eventualnih odstupanja u ostvarenim rezultatima poslovanja od HANFA-i dostavljenih procjena i projekcija poslovanja, s dokazom o planiranim mjerama koje će se poduzeti uslijed nastalih odstupanja.
- (2) Ako HANFA donese rješenje o produljenju roka iz članka 6. stavka 4. ovoga Pravilnika Društvo je dužno, pored Izveštaja iz stavka 1. ovog članka, za svako tromjesečno razdoblje izvještavanja, u roku od 5 (pet) tjedana po proteku izvještajnog tromjesečnog razdoblja, dostavljati HANFA-i Izvešće o napretku u skladu s odredbama članka 165. stavka 9. Zakona.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 9.

Obveznici primjene ovoga Pravilnika dužni su se uskladiti s odredbom članka 7. stavka 2. ovog Pravilnika u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Članak 10.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

KLASA: 011-02/21-04/01
URBROJ: 326-01-70-72-21-2
17. lipnja 2021., Zagreb

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA
dr.sc. Ante Žigman